

СТАНОВИЩЕ

от д-р Георги Марков, професор в Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания на Българска академия на науките

относно дисертационен труд на тема "Екология на съобщества от масови видове от сем. Soricidae (Mammalia) в моделни райони"

представен от маг. Сирма Зидарова от Институт по Биоразнообразие и екосистемни изследвания при БАН

за защита на образователна и научна степен "Доктор", научна специалност 02.22.01; „Екология и опазване на екосистемите“

Основната цел и конкретни задачи на дисертационният труд свързват неговата актуалност с значението на знанията разкриващи механизмите на формиране структурата на съобществата, реакциите на видовете спрямо абиотичните и биотичните фактори и формите на тяхната изменчивост. Оценяван в този аспект предметът на дисертационния труд на маг. Сирма Зидарова се явява актуален за комплексното развитие на екологичните знания за изследваната група бозайници.

Прегледът на основната цел и конкретни задачи на дисертационния труд покрити от широко звучене на заглавието, което го прави и слабо информативно, показва, че неговото съдържание се конкретизира до получаването на отговор на формулираните от докторантката 8 основни задачи, след чието разрешаване следва да се достигне до: проучване на пространственото разпределение, популационната динамика, морфометричната изменчивост и между видовата конкуренция при видовете Белокоремна белозъбка, Малка белозъбка, Голяма водна земеровка, Малка водна земеровка, Обикновена кафявозъбка и Малка кафявозъбка, както и закономерностите във формирането структурата на локалните им асоциации.

Доброто познаване от докторантката на проблемите, обект на научно разрешаване в дисертационния труд, ѝ е позволило в конкретния анализ удачно да използва по-голяма част от съвременните знания за популационно-биологичните характеристики на видовете, обект на нейните проучвания.

Един от водещите литературни източници, масово използван от докторантката в настоящето изследване е монографията ПЕШЕВ Ц., Д. ПЕШЕВ, В. ПОПОВ 2004 (Фауна на България. т. 27. Mammalia. Акад. Изд. "Марин Дринов", София. 349-352. с.) в която са систематизирани голяма част от знанията върху биологията и екологията на бозайниците обитаващи съвременната територия на България. При използваният от докторантката

подход на цитиране, не може да се установи дали тя се позовава на научни факти установени от авторите на тази монография или се позовава на научни изследвания направени от други автори, които са представени в тази монография.

При наличието на достатъчно обработен материал и добро изпълнение на подходящо подобрите методи на изследване, маг. Сирма Зидарова е успяла успешно да отговори на поставените за разрешаване задачи, в настоящето дисертационно задание.

Конкретните изследвания в дисертационния труд са съобразени със съвременното ниво на популационни проучвания извършвани в областта на оценка на морфологичната изменчивост и еколого-статистически изследвания, при описанието на пространственото разпространение на изследваните видове.

Използваната методична база и адекватното приложение на специфична еколого-статистическа интерпретация на получените резултати, дават основание да се приеме, че направените на тяхна основа заключения, отразяват вътрешната логическа обусловеност на проучваните явления и факти.

Получените основни резултати и направените на тяхна основа изводи, които биха могли да се възприемат като получени „Приноси“, в следствие на проведеното изследване, докторантката е успяла удачно да покаже в представения от нея документ „СПРАВКА ЗА ПРИНОСИТЕ“.

Заключение

Основавайки се на направения преглед на овладяването и приложението от докторантката на съвременни методи на изследване и логическата обосновка на предлаганите в дисертационната разработка изводи, приемам, че докторантката е разработила дисертационен труд, отговарящ на условията за получаване на образователна и научна степен „доктор“ и препоръчам бъде извършен положителен избор и присъждане на образователно-научната степен "ДОКТОР", научна специалност 02.22.01 „Екология и опазване на екосистемите“

5. 04. 2016 г.,

Член на НЖ: .....

/ Проф. дбн Г. Марков/